

Arartekoaren 2013ko uztailaren 5eko ebazpena. Ebazpen honen bidez, Elorrioko Udalari gomendatzen zaio hirigintza-araudia urratzeagatiko isun bat ondorerik gabe uztea.

Aurrekariak

1. Bi pertsona erakunde honetara etorriz iren, Elorrioko Udalak ezarritako isun baten berri emateko. Bi pertsona horiek eraikuntza baten birgaitze-obretako arkitekto zuzendariak ziren, eta isuna (...) auzoko (...). zenbakiko (...) baserrian egindako obra batzuekin zuen zerikusia, obra horiek nonbait ez baziren aintzat hartu dagokien hirigintza-lizentzian.
2. Erreklamazioan aipatzen zutenaren arabera, aipatu baserriaren birmoldaketako obrak egiteko kontratatu zituzten. Elorrioko Udalak estalkiak birgaitzeko eta fatxadak konpontzeko obra-lizentzia bat eman zion jabeari, kexaren sustatzaile diren bi arkitektoek sinatutako exekuzio-proiektuari jarraiki.

Ondoren, barrualdea egokitzeko obra bat egin zuen jabeak, birgaitze-proiektuan aintzat hartu ez zena eta bigarren fase baterako aurreikusia zegoena. Lizentzia izapidetzean aldaketa hori egin zela egiaztatzean, arkitektoak lizentzia legeztatzeke kontratatu zituzten eta hasieran aurkeztutako proiektuan aintzat hartu gabeko obrak legeztatzeke lizentzia eskatu zuten.

Gertaera horiek ikusita, zehatzeko espediente bat eman zion hasiera Elorrioko Udalak, bai jabearen aurka bai kexaren sustatzaile diren arkitektoen aurka ere, obraren teknikari zuzendariak ziren aldetik.

Udalaren jakinarazpena jaso ondoren, arkitektoek zehatzeko espedientearen argudiatu zuten ez zirela lehen obra-lizentzian aintzat hartu gabeko birmoldaketako obraren erantzuleak. Obra horiek jabeak egin zituen zuzenean, eta arkitektoek obrak eginda zeudela soilik egiaztatu ahal izan zuten obra-amaiera izapidetu zutenean.

Alegazio hori eta obrak legeztatutak izan zirela gorabehera, Elorrioko Udalak frogatutzat hartu zuen obrak lizentziarik gabe egin zirela. Zehatzeko ebazpenaren arabera, obrako zuzendari teknikoaren betebeharra da egindako obra kontrolatzea, 38/1999 Legearen 12. artikuluan jasotako baldintzetan (38/1999 Legea, azaroaren 5ekoa, Eraikuntzaren Antolamenduari buruzkoa). Baldintza horietan eta 2/2006 Legearen 228. artikuluaurreikuspenei jarraiki (2/2006 Legea,

ekainaren 30ekoa, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzkoa), arkitektoak arau-haustearen erantzuleak izan ziren, obretako zuzendariak ziren aldetik. Hori zela eta, alkateak 500 €-ko isun bat ezarri zien bi arkitektoei, 2012ko azaroaren 21eko 668 Ebazpenaren bidez.

3. Pertsona erreklamatzailerak erakunde honetara jo dute, zehatzeko ebazpen horren berri emateko, eta planteatzen dute ez direla arau-haustean deskribatutako egintzen erantzuleak. Obrak baserriko jabeak egin zituela uste dute, eta ez zutela obren exekuzioan parte hartu, pertsona horrek obrak legeza zezaten etortzeko eskatu zien arte. Jabearen erantzukizuna hedatzea 3/2006 Legearen 228 artikuluan hitzez hitzeko esanahiaren aurkakoa dela uste dute, artikulua horrek ez baitu jasotzen zuzendariak beti eta kasu guztietan erantzukizuna dutela.

Adierazi dute ez dutela parte hartu obra horiek egiten, eta ez dutela obra horietatik inolako etekinik atera.

4. Erreklamazio hori izapidetzea onartu ondoren, Elorrioko Udalera jo genuen, izapidetutako espedienteari buruzko informazioa eskatzeko, eta zehazki, eta ustez moldatzeko obren zuzendariak izateagatik arkitektoen ardura hedatzeko izapideak egitean bildutako frogei buruz.

Udalak ofizio bat bidali zigun soilik gure eskaerari erantzuteko. Ofizio horretan, baserriko jabeari ezarritako zehatzeko ebazpenaren inguruan jarraitutako administrazio-espedientea erantsen digu, bai eta obretako zuzendari teknikoari ezarritako bigarren isun baten inguruko administrazio-espedientea ere, obrak zegokien hirigintza-lizentziarik gabe egiteagatik.

Kasu honetan, teknikarien erantzukizuna frogatzeko frogatzen gisa, espedienteak aipatzen du obra-amaierako dokumentazioa ez zela idatzi baimenduta zuten obra amaitu zen unean, baizik eta urte bat geroago idatzi zela *"por lo que la dirección es corresponsable de lo que en esa fase se ejecutase por el promotor dado que su labor no termina sino en el momento en el que procede a la entrega formal de la documentación de fin de obra"*.

Bestalde, udal ebazpenaren arabera, alegazioetan azaldutako egoerak aringarri gisa hartu dira kontuan isuna ezartzeko garaian.

Informazio hori ikusita, bai eta kexaren sustatzaileak argudiatutako gainerako baldintzak ere, eta edukiak aztertu ondoren, hauen berri eman nahi dizut:

Gogoetak

1. Kexa honen zioa da baserri baten birgaitze-obretako zuzendari teknikoei udal lizentzian aintzat hartu gabeko moldaketako obra batzuk egiteagatik ezarritako isuna.

Obra osagarri horiek lizentziarik gabe egiteak berekin ekarri du baserriko zuzendariari dagokion isuna jartzea. Baserriko jabeak aitortu du derrigorrezko lizentzia formalki izan gabe egin zituela obra horiek.

Kexaren sustatzaileek adierazten dute ez direla obra osagarriak egitearen errudunak, eta horrenbestez, ez zaiela automatikoki hedatu behar lizentziak bermatutako obra nagusiko zuzendari teknikoei zehatzeko erantzukizuna. Adierazi dute ez dutela parte hartu obra horiek egiten, eta ez dutela obra horietatik inolako etekinik atera.

2. Hasteko, kontuan hartu behar da 3/2006 Legearen 228. artikulua ezartzen duela hirigintzako arau-hausteen erantzukizuna hainbat subjekturen gain erortzen dela independenteki; kasu honetan, erabileren sustatzaileen eta higiezinaren jabeen gain.

Hau da, gertaera horiek hainbat arau-hausteren osagai izan daitezke, eta administrazioak arau-hauste horien erantzukizuna eskatu behar die subjektu erantzuleei, uko egin ezin gabe. Inolaz ere ezin dugu pentsatu administrazioak subjektu bati edo beste bati erantzukizuna eskatzeko aukera duenik. Bestalde, arau horrek berekin dakar zehatzeko espediente bat hastea arauan adierazitako ustezko erantzuleen aurka.

Hala ere, erantzukizuna zenbait subjekturi esleitu behar izateak ez du salbuesten dagokion zehatzeko espedientean arduradunari gertaerak behar bezala egotzi behar izatetik.

3. Gai horren inguruan komeni da zehaztea 2/1998 Legeak, otsailaren 20koak, Euskal Autonomia Erkidegoko herri Administrazioen zigortzeko ahalmenari buruzkoak, ezartzen duela dolua edo errua dagoenean soilik egokitu dela errugabetasuna isunetan. Hala, ez betetze hutsa errua ere bada egindako isunetan.

Gure antolamendu juridikoan ez da aintzat hartzen erantzukizun objektiboa edo errurik gabekoa. Horren arabera, egintza tipifikatua egiten duten egileak edo egiten laguntzen dutenak soilik izango dira erantzuleak. Ildo horretan, isuna bakoitzeko printzipioak eta egilearen nortasunaren printzipioak eskatzen dute

behar adina egozketa-proben bidez ziurtatzea egotzitako arau-haustea egin duela.

Ildo horretan, Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren abenduaren 5eko 954/2002 sententzia aipa dezakegu, eta gai horren inguruan sartutako jurisprudenzia: *"Konstituzioaren 25. artikulutik hartutako nortasunaren edo zigorraren printzipioaren arabera, eta nahiz eta zuzenbide penalaren berezkoa izan, administrazioaren esparru zehatzailean ere eska daiteke: **erantzuleak arau-haustean erantzule izango da egotz egiletasuna juridikoki egotz eta aurpegira dakioken neurrian edo arau-haustean parte hartu izana egotz dakioken neurrian, Konstituzio Auzitegiak, besteak beste, maiatzaren 12ko 146/94 Konstituzio Auzitegiaren Sententzian (1994 KAE, 146) eta otsailaren 14ko 36/2000 Konstituzio Auzitegiaren Sententzian (2000 KAE, 36) adierazi duen bezala. Beraz, Horren arabera, printzipioz, erantzukizuna ezin da hedatu erantzuleak parte hartu ez duen arau-hauste batetik eratorritako zigorraren esparruan, eta horrela adierazten dute sententzia hauek, beste askoren artean: 18/1981 KAS (1981 KAE, 18), 76/1990 (1990 KAE, 76) eta 50/1995 KAS (1995 KAE, 50)."***

Hitz batean, obra nagusiko zuzendari teknikoa subjektu erantzuletzat hartze hutsak ez dakar berekin Udalak obra osagarriak lizentziarik gabe egitearen arau-haustearen erantzukizuna esleitzea. Beharrezkoa da behar adina ziurtatzea espedientean erantzulearen erruduntasuna, administrazio-erantzukizuna dagoela ondorioztatzeko.

4. Espedientean emandako informazioan, Elorrioko Udalak egiaztatu du obra-amaierako dokumentazioa, obra-zuzendariak egiteko ardura duena, ez zela idatzi birgaitze-obrak bukatu ziren unean.

Hala ere, eraikuntza-eragile den aldetik, bere betebeharren epe hori ez bete izanak ez dakar berekin zehatzeko espedientean, hau da, obrak lizentziarik gabe egitekoan, jasotako arau-haustearen erantzukizuna automatikoki hedatzea. Aipatu isunaren bakoizte printzipioaren arabera, derrigorrezkoa da behar adina proba eskatzea teknikari zuzendariak obra osagarrietan egindako zuzendaritza-lanetan erruduntasunik izan duten frogatzeko.

Hala, eskura ditugun frogak ez dute ebidentziarik ematen horren inguruan. Gure ustez, Udalak emandako arrazoiek ez dute eskaintzen egozketa-frogarik, arkitektoak barrualdea moldatzeko obrak bukatzearen arau-haustearen erantzuleak direla frogatzeko. Obra horiek, kexaren sustatzaile diren arkitektoek azaltzen dutenaren arabera, ez zuten teknikari bakar baten esku-hartzerik ere behar, ondo egin zirela justifikatzeko.

Horri jarraiki, ez dakieke egotzi profesional horiei moldatzeko obra horiek lizentziarik gabe egitearen zehatzeko erantzukizuna, eta baldintza horietan, ezarritako isuna ez dator bat 2/1998 Legearen 3. artikulutik hartutako erruduntasun-printzipioarekin (2/1998 Legea, otsailaren 20koa, Euskal Autonomia. Erkidegoko herri Administrazioen zigortzeko ahalmenari buruzkoa).

Hori dela eta, 3/1985 Legearen, otsailaren 27koaren, Arartekoa sortu eta arautzen duenaren, 11.b) artikuluan agindutakoari jarraiki, hau aurkezten da:

Gomendioa

Elorrioko Udalari, alkateak 2012ko azaroaren 16ko 668 ebazpenaren bidez onartutako isuna ondorerik gabe utz dezan. Ebazpen horren arabera, (...)ri eta (...)ri 500 euroko isuna ezartzen zaie, Elorrioko (...) auzoko (...). zenbakiko (...) baserrian obrak lizentziarik gabe egiteagatik.

